

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 3/11/21

תאריך: 18.8.24

בפני חברי הועדה:

עו"ד יגאל חיות	- יו"ר הועדה
מג"ר הישאם זהר	- חבר ועדה
מג"ר חגי שור	- חבר ועדה

התובע:

עו"ד יונתן ברג

נגד

הנקבל:

הרוקח יורי פלסקין

החלטה

נגד הנקבל הוגשה קובלנה בתאריך 3.11.21.

בתאריך 14.4.24 החליטה הועדה להרשיע את הנקבל כדלקמן:

בסעיף 1 לכתב הקובלנה –

"גניבת תוכן של קפסולות סם מסוכן מחדר התרופות והחלפתו בסודה לשתייה", עבירה לפי סעיפים 27(א) לפקודת הרוקחים התשמ"א-1981 (להלן: "הפקודה"). בסעיף 56(א1) - "נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו; ובסעיף 56(א3) - "הפר הוראה מההורות לפי פקודה זו, המטילה עליו איסור או חובה". בסעיף 56(א6) - "גילה חוסר יכולת, חוסר אחריות או רשלנות חמורה בעת עיסוקו במקצוע".

בסעיף 2 לכתב הקובלנה –

" ריבוי הקלדות של מרשמים ידניים שלא היו כלולים במרשם המקורי". בסעיף זה הנקבל הורשע בכך שהנפיק, במספר פעמים, תרופות במרשמים ידניים ללא מרשם פיזי. בעבירות כאמור בסעיף 1 לעיל.

הנקבל זוכה מחוסר ראיות :

בחלק מסעיף 2 לקובלנה- "הקלדת 655 מרשמים ידניים שלא היו כלולים במרשם המקורי, כאמור ברישא של סעיף 2 בקובלנה.

בסעיף 3 לכתב הקובלנה – "ניפוק והחזקת התרופה TRAMADOL בנגוד לחוק".

ההליך לפני הוועדה :

בישיבת הוועדה בתאריך 1/7/24 טענו הצדדים לאמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

להלן עיקרי טיעון בכ' התובע :

בראשי דבריה סקרה את המיוחס לנקבל בכתב הקובלנה, ואת הרשעת הוועדה בעבירות המיוחסות לו וכן את העובדות בהן זוכה.

לדבריה העבירות בהן הורשע, הן החמורות ביותר שיכול רוקח לעבור במסגרת המקצוע שלו, ואת החיבור בין העבירה למקצוע. הדבר החמור ביותר שרוקח יכול לעשות במסגרת עבודתו כרוקח זה הדבר שעשה הנקבל, לקחת חומר, לגנוב את תוכן הקפסולה בעצמה ולהכניס חומר אחר, שלא ידוע מה מקורו, ובוודאי לא חומר רפואי, לא הגייני. הנקבל סיכן את המטופלים ביצירת תרופה אותה יצר בעצמו בידוע כי אין בתרופה הזו את החומרים הנדרשים למטופלים.

בהמשך עמדה על מטרת אמצעי המשמעת וההליך המשמעת, שנועד בין היתר לשמור על שמו הטוב של המקצוע, על אמון הציבור במקצוע, להגן על בריאות הציבור ולהרתיע רוקחים מפני ביצוע מעשים המהווים עבירות משמעת.

בעניין זה הפנתה לע"א 1079/04 בעניין דר' לאור ליבוי, ולע"א 50/91 בעניין דר' אדגר סבין.

בהמשך עמדה על חומרת התנהגותו של הנקבל : אי הודאתו, והכחשתו ; הישנות המעשים והתחכום הנדרש בביצוע המעשה ; ניצול עמדתו המקצועית כרוקח ושבירת האמון הבסיסי בין רוקח לבין המטופלים ; התנהלות כמייצרת סכנה לציבור : אי לקיחת אחריות על מעשיו.

הנקבל מודה שביצע את מעשיו מספר פעמים וכן מודה כי חלק מהקפסולות ניתנו למטופלים.(ראה ת/3). לא מדובר באירוע חד פעמי. לרוקח יש מעמד מיוחד ואחריות מוגברת בשל הגישה שלו לחומרים מסוכנים וההבנה שלו מה הם. (ראה ע"פ אל אמור 581/19). כגודל האמון כך גודל החומרה הגלומה בהפרת אותו אמון. התנהגותו, החלפת חומר פעיל של התרופות ומלוי בחומר אחר עלולה לסכן את בריאות הציבור.

התובעת הפנתה למספר תקדימים :

הרוקח אחמד חלילה – שימוש בכרטיסי אשראי גנובים, הרשעה בגנבה על פי סעיף 384 לחוק העונשין. החלטת הוועדה להתליית רישיון ל- 18 חודשים.

הרוקח ולרי סיונוב – הרשעה בגנבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, החזקת סם מסוכן לשימוש עצמי. החלטת הוועדה התליית רישיון לשנתיים וחצי.

הרוקח אייל קפלן – קניה וניפוק, בידועין, לציבור תרופות ממקור לא אמין. החזקת סחורה החשודה כגנובה במחסן. החלטת הוועדה התליית רישיון לשנתיים.

הרוקח מחמוד חאג' – הנפקת תרופות, פנטיל, על שם רוקחת שעבדה אתו, חתם בחותמתה וזייף את חתימתה, הוצאתם מהכספת ואריזתם בשקית והוצאתם מבית המרקחת. הוועדה החליטה להתלות את רישונו לארבע שנים.

הרוקח תייסיר חמאדה – בעת ביקורת נמצאו בבית המרקחת מוצרים רפואיים ותמרוקים שאינם רשומים בארץ ומקורם לא מהמן. נמצאו תרופות מזויפות. החלטת הוועדה התליית רישונו לשנתיים.

הרוקחים אברהים אזברגה, וראיד אל באטל – בעת ביקורת בבית המרקחת נמצאו תרופות מרשם מזויפות. החלטת הוועדה התליית רישיון לשנתיים, ולשנה, בהתאמה. השופט זיילר החליט להתלות את רישיונם לחמש, וארבע שנים, בהתאמה. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי – נדחה.

החלטת הוועדה שתינתן איננה משפיעה רק על הנקבל במקרה זה, אלא מעבירה מסר באשר לכללי האסור והמותר לרוקח, וכן באשר לסטנדרט ההתנהגות המקצועי הנדרש. אלא מסייעת בשמירה על אמון הציבור במקצוע הרוקחות, ושמירה על כבוד המקצוע. אינטרס הציבורי מהווה שיקול מרכזי בהחלטת הוועדה, בבואה לגזור את דינו.

התובעת מבקשת התליית רישונו של הנקבל לשמונה שנים.

להלן עיקרי הטיעון של בכ' הנקבל:

בכ' הנקבל אמר כי לדעתו התובעת שהאריכה בטיעונה, כנראה טענה ביחס לחלק רחב לגביהם, בעבור הליך שלא התקיים. בכ' הקובל החל להעיר בקשר לאחת העדויות. הוועדה הסבה את תשומת ליבו כי ניתנה הכרעת דין ולא ניתן בשלב זה של טיעונים לעונש לערער על הכרעת הדין. על כך העיר בכ' הנקבל "אדוני, אין לי אמון כל כך גדול באדוני".

בהמשך טען כי 70% מהטיעון של התובעת היה ביחס לנתונים שהם לא נכונים ביחס לפסק הדין, להכרעת הדין. הנתונים לא מדברים על קשר לציבור. הנתונים לא מדברים על מכירה של תרופות מזויפות לציבור. לא מדברים על זיוף כלפי הציבור. הרוקחת המחוזית, שזה הבסיס להכרעת הדין, העידה שמדובר בתרופות המיועדות להשמדה, ולכן אין שום קשר לציבור. העדויות שנשמעו בפניכם מדברות על כך שנתפסו כמות גדולה מאוד של זמני צילום ובתוך אותם זמני צילום פעם אחת ראו משהו שנחשד ובגינו נלקח הנקבל לתוך משרדו של הקב"ט המחוזי. אין טיעון בהכרעת הדין ביחס לכמות הפעמים, האם זה פעם אחת, פעמיים. האם מדובר באלף קפסולות. ככל שהכרעת הדין לא מדברת על זה, יש כללים מסוימים שהפירוש הוא תמיד לטובתו של הנאשם. אם כך מדובר בפעם אחת. ואין לתת דוגמאות שאין להם שום קשר לעניין. כל הדוגמאות שנתנו, מדובר באנשים שפגעו ביודעין באנשים אחרים. הסיטואציה שלפנינו אינה זהה לאף מקרה אותו העלתה התובעת. "אני מודה ומתוודה אני אבדתי אמון בוועדה. ברור לי שמה שקורה עכשיו זה איזשהו הליך פרוצדורלי שלא מעניין אתכם לחלוטין מה אני אומר ולמה אני אומר".

"האדון הזה עבד כרוקח 40 שנים. מתוכם 20 שנה בארץ. האדון הזה הואשם בשנת 2020 והמשיך לעבוד עד 2024. אף אחד לא ביקש להתלות לו את הרישיון. האדון הזה עובד כרע, ונמצא שנה ושמונה חודשים לפני פרישה לגמלאות.

כל החלטה שלכם אנחנו נבקש לערער עליה. אני מבקש עיכוב ביצוע של כל החלטה שלכם, עד שנוכל למצות את הליך הערעור, או עיכוב ביצוע עד שנגיש עיכוב ביצוע לבית המשפט המחוזי. אני סבור שפסק הדין שלכם, הכרעת הדין שלכם היא חסרה ביותר וזאת למצער".

לעניין אמצעי המשמעת:

התובעת בטיעונה לאמצעי המשמעת ציינה כי "אין לנו מקרה נוסף של החלפת סם מסוכן בחומר אחר כלשהוא על ידי רוקח שהועמד כאן לדין. על כן המקרה הוא תקדימי... על הוועדה מוטלת אחריות כבדה לייצר סטנדרט להתנהגות הזו ע"י רוקחים מורשים", הגם שהמקרה חסר תקדים.

לאור חומרת המעשים וייחודם, ולאור התקדימים שהוצגו, עתרה התובעת להטיל על הנקבל התליית רישונו לתקופה של שמונה שנים.

החלטת הוועדה:

הוועדה הרשיעה את הנקבל בסעיף 1 בכתב הקובלנה "בגניבת תוכן של קפסולות סם מסוכן מחדר התרופות והחלפתו בסודה לשתייה", בהפרת סעיפים: 27א; 56א(1); 56א(3); 56א(6). בסעיף 2 בכתב הקובלנה (זוכה בחלקו כפי שצוין לעיל) "ריבוי הקלדות של מרשמים ידניים שלא היו כלולים במרשם המקורי", בהפרת הסעיפים: 56א(1); 56א(3); 56א(4); 56א(6) לפקודה.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את מעשיו של הנקבל בגניבת תוכן קפסולות סם מסוכן. הוצאת מספר הקפסולות מכספת הנרקוטיקה שהכילו בתוכן תרופות נרקוטיות, שבהן תוכן והמיר את תוכן מחדש באבקת בסודה לשתייה. מעשה שעשה מספר פעמים. "לדבריו חלק מהכדורים ששם בהם סודה לשתייה נמסרו למבוטחים". כל זאת עשה בהיותו רוקח מורשה, בעת עבודתו בחדר תרופות של שרותי בריאות כללית.

מעשה אחר שעה הנקבל היה בכך שהנפיק, במספר פעמים, תרופות במרשמים ידניים ללא מרשם פיזי.

התנהגותו, כאמור לעיל, מהווה סכנה לבריאות הציבור, פגעה בשלום הציבור, באמון הציבור ברוקחים, בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרוקחות. לרוקח בהיותו אמון על טיפול בתרופות המכילות סמים מסוכנים, מוטלת אחריות מוגברת, והוא נדרש להתנהגות מקצועית ואתית ללא דופי.

הוועדה סבורה שמדובר בתופעה חמורה ומסוכנת, אם כי יחודית במקרה זה, ללא תקדים דומה, שעלולה לגרום לנזקים בריאותיים חמורים לנזקקים לשירותי רוקחות.

הוועדה התלבטה רבות בקשר לתקופה הראויה להתליית רישונו של הנקבל. חומרת המעשים והעבירות שביצע הנקבל, כמתואר לעיל, הצורך בהגנה על שלום הציבור ובריאותו, הצורך בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרוקחות, את הצורך בשמירה על אמון הציבור ברוקחים, את הצורך בהטלת עונשים מרתיעים, והעדפת אינטרס הציבור על פני שיקולים הספציפיים של הנקבל.

כל אלה תומכים בהטלת אמצעי משמעת חמור ביותר.

בע"א 10979/04 דר' לאור ליביו נ. שר הבריאות אומרת כבוד השופט א. חיות דברים שיפים גם לעניינו:

"השיקול המרכזי בהליכים משמעתיים שבנדון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים... בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לגד ענינו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברין המשמעת העומד בפניו הם ענין משני שיש לשקלו אם בכלל".

בע"א 50/91 דר' אדגר סבין נ. שר הבריאות אומר כבוד השופט הנשיא מ. שמגר:

"...יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הרופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעתית - מקצועית להגן. בין אלו ניתן למנות את האינטרס בהרתעה כללית, את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע ואת אמון הציבור במקצוע." (האמור לעיל מתייחס לרופאים, אך יפה גם לעניינינו).

בת"פ מחוזי ב"ש 65167-06-17 מ.י. נ. איימן אל עמור, אומר כבוד השופט בן טולילה:

"מעשיו של הנאשם קשורים קשר ישיר והדוק לתפקיד אותו נשא... כגודל האחריות והאמון שניתן בנאשם, כך גודל החומרה הגלומה בהפרת אותו אמון. לשון אחר אין מדובר בעובד שאגב

הימצאותו במקום העבודה נקרתה בדרכו הזדמנות אגבית לפגוע ברכוש המעביד או לגנוב מכספו, אלא מי שמנצל במישרין את הפלטפורמה שניתנה לו לעבוד על מנת לפגוע במעסיקו".

גם במקרה שלפנינו מעשיו של הנקבל קשורים קשר ישיר והדוק לתפקיד אותו נשא, כשניצל את תפקידו לביצוע העבירות שיוחסו לו.

התקדימים אותם הביאה התובעת אינם דומים למקרה שבפנינו. רובם דנים בעבירות פליליות והעונשים שהוטלו בגינם נעו בין מספר חודשים, שנתיים וחצי, ובמקרה אחד לחמש שנים.

על מנת לגבש את החלטתה בעניין משך תקופת ההתליה שיש להטיל על הנקבל, עיינה הוועדה, בנוסף בהחלטות לעיל, בעוד מספר החלטות כלפי רוקחים בהן הוטלו, בגין עבירות משמעת שונות, תקופות התליה שנעו בין חודשים ספורים ועד למקסימום של 60 חודשים, בהתאם לחומרת העבירות.

להלן מספר החלטות כאמור:

הרוקח רם פרידמן - החלטה מ- 2012 - מכירת תכשירים ללא מרשם, מכירת תרופות שיש חשש לאיכותן, ניפוק סם מסוכן – התליית רישיון ל- 18 חודשים.

הרוקח אריה מזרחי – החלטה מ- 2013 - הכנת תרופה שלא ע"י רוקח, רשלנות גסה - התליית רישיון ל 6 חודשים. בערעור הופחת ל - 3 חודשים.

הרוקח בארי רביב - החלטה מ- 2013 – ניפוק תרופות ללא מרשם שהכילו סטרואידים – התליית רישיון ל 4 חודשים.

הרוקחים פהד סליאמה וראשיד אלשוויכי - החלטה מ- 2015 –ייבוא תרופות ללא מרשם, ניהול ופיקוח כושל, מכירת תרופות שלא באריזה מקורית – התליית רישיון ל 3 חודשים.

הרוקחים מונזר מסרוואה ואחמד איברהים – החלטה מ- 2015 - רשלנות גסה במילוא תפקיד, הפרה מתמדת של הוראות הפקודה, קשירת קשר להטעיית משרד הבריאות - התליית רישיון ל- 18 ו- 19 חודשים בהתאמה.

הרוקחים עודד סבו וחאג' והיב - החלטה מ- 2019 - הנפקת תרופות שונות מעבר לכמות המותרת - התליית רישיון ל- 15 ו- 12 חודשים בהתאמה.

הרוקחת בנייה – החלטה מ- 2019 – ניפוק תרופות שונות בחינם, ניפוק תרופות ללא מרשם – נזיפה.

הרוקח יזהר כהן – החלטה מ- 2020 – החזקה והספקת חומר מסוכן, קשירת קשר לביצוע עוון, ייצור והחזקת חומר אסור בהפצה (עבירות פליליות) – התליית רישיון ל- 5 שנים.

הרוקח איימן אל עמאר – החלטה מ- 2020 – היזק בזדון (עבירה פלילית) התליית רישיון ל- 7 חודשים.

הרוקח איברהים ערבי חמאווי – החלטה מ- 2022 – נטילת תרופות ללא הסכמת המעביד, גניבה ממעביד (עבירה פלילית) – התליית רישיון ל- 18 חודשים

הרוקח אלהאמי חאג' יחייא – החלטה מ- 2023 - תקיפת לקוח – התליית רישיון ל- 2 חודשים.

הרוקח בוטרוס שמאיייה – החלטה מ- 2023 – שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם, העברת קופסאות המכילות תרופות שיועדו להשמדה, לאדם אחר (עבירה פלילית) - התלייה ל 9 חודשים. בערעור הופחת ל 4,5 חודשים.

מעיון בהחלטות הנ"ל עולה כי לא נימצא מיקרה דומה לאירוע שבפנינו.

בשני מקרים הוטלה התליית רישיון ל 4 שנים: האחד בעניינו של הרוקח מחמוד חאג' והשני בעניינו של הרוקח איזברגה. בשני מקרים הוטלה הרישיון ל- 5 שנים: האחד בעניינו של הרוקח ראיד אל בטל והשני בעניינו של הרוקח יזהר כהן.

בע"י 71846-03-23 שאמיה נ. משרד הבריאות, הנזכר לעיל, נאמר בקשר לענישה:

בערעור על החלטת הוועדה להטיל התליית רישיון ל – תשעה חודשים, (כזכור הוועדה דחתה את עמדת התביעה להתלות את הרישיון לחמש שנים), אומר כבוד השופט פלקס " חוששני כי הוועדה לא נתנה משקל ראוי לעיקרון "אחידות הענישה".

" הדעה המקובלת בפסיקת בתי המשפט בענייני משמעת היא, כי יש להחיל את עקרונות או הוראות תיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז 1977, בכל הנוגע לשוויון בענישה".

אמצעי המשמעת של התליית רישיון לשמונה שנים על פי בקשת התביעה חורג מכל סטנדרט ענישה שהוצגה לוועדה.

בחוק העונשין (תיקון 113) התשע"ב 2012 בסעיף 40 נאמר :

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

בסעיף 40 ג (א) נאמר :

בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט".

בסעיף 40ג(ב) נאמר :

בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו- 40ה".

כמו כן החוק נותן את דעתו להטלת עונש הולם גם "בצורך להרתעה אישית, בצורך להרתעת הרבים, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

הוועדה בדעה כי המקרה שלפנינו הוא ראשון וייחודי, ללא תקדים וחמור במיוחד. על חומרת המעשה עמדה הוועדה בהחלטתה כאמור לעיל.

הוועדה סבורה כי מן הראוי להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישיון לתקופה משמעותית. נותרה עתה ההחלטה לגבי מספר השנים שיש להתלות את רישיונו של הנקבל, וזאת בהתחשב בעונשים שהוטלו בהחלטות כאמור לעיל, ב "שמירה על עיקרון אחדות הענישה", והחלת עקרונות תיקון סעיף 113 לחוק העונשין, הנ"ל.

המקרה שבפנינו "מצדיק קביעה ראשונית של רף אמצעי משמעת מתאים", וזאת לאור מספר נתונים : עובדות המעשה עצמו ונסיבותיו, הישנותו כ- חמש, שש פעמים, והנפקת מספר פעמים תרופות במרשמים ידניים ללא מרשם פיזי, התליית רישיון במקרים המוזכרים לעיל שנעה בין ארבע וחמש שנים, בגין עבירות "קלות" יותר - כל אלה מצדיקים התליית רישיון לתקופה החורגת מהרף העליון, חמש שנים כאמור - לתקופה של שש שנים.

בכ' הנקבל ציין בדבריו כי הנקבל עבד 40 שנה כרוקח מתוכם 20 שנה בארץ. הואשם בשנת 2020, והמשיך לעבוד עד 2024. אף אחד לא ביקש להתלות את רישיונו. נמצא שנה ושמונה חודשים לפני פרישה לגמלאות.

למרבה הצער, מצא לנכון בכ' הנקבל להטיל דופי בוועדה ובתפקודה.

בשיקולה להקלה באמצעי המשמעת התחשבה הוועדה במצבו של הנקבל כאמור. וכן רשמה לפניו את זיכוייו בשני סעיפים שבכתב הקובלנה.

לאור האמור לעיל ובמכלול השיקולים, למרות ייחודו של המקרה, ואולי בשל כך, הוועדה בחרה לא לחרוג מסטנדרט הענישה הגבוה המקובל, ומחליטה להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חמש שנים מיום מתן ההחלטה.

בשל חומרת העבירות, הוועדה דוחה את בקשתו של בכ' הנקבל לעכב את ביצוע ההחלטה.
ערעור על החלטת הוועדה לפני בית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מיום המצאתה.

הישאם זהר

חבר

חגי שור

חבר

יגאל חיות, עו"ד

יו"ר